

11 de setembre de 2007

Discurs del president de la Generalitat en l'acte de lliurament de la Medalla d'Or als expresidents Pujol i Maragall

En el moment de cloure aquest acte de reconeixement i d'agraïment als presidents Jordi Pujol i Pasqual Maragall, crec que s'escau fixar una vegada més l'atenció en el recorregut històric realitzat pel poble de Catalunya en els darrers trenta anys.

En una tarda històrica de l'onze de setembre de 1977 centenars de milers de catalanes i de catalans reclamàvem pels carrers de Barcelona el restabliment de la Generalitat i el retorn del president Josep Tarradellas. Clamàvem per la llibertat. I reclamàvem el restabliment de les nostres institucions.

Estàvem sortint d'un llarg túnel de la nostra història i iniciàvem un camí de transició. Tot just havíem estrenat, tres mesos abans, la democràcia amb les primeres eleccions a Corts. Però sabíem que aquesta democràcia seria incompleta sense la recuperació del nostre autogovern.

Mesos més tard, amb el president Tarradellas al capdavant de la Generalitat, la nova democràcia espanyola reconeixia la plena legitimitat històrica de les nostres institucions. El primer pas estava donat.

I a partir d'aquest, fariem altres passos que ens havien de permetre consolidar l'autogovern, fins arribar al seu ple reconeixement per part de la Constitució Espanyola i la seva concreció en l'Estatut d'Autonomia de 1979.

Les institucions i el poble de Catalunya han manifestat, en moments diversos, el seu reconeixement a la figura humana i política del President Tarradellas. I ben aviat, d'aquí a unes setmanes, tindrem novament ocasió de fer-ho en celebrar el trentè aniversari del seu retorn a aquest Palau.

Els trenta anys transcorreguts entre l'onze de setembre de 1977 i el d'enguany han estat anys d'una feina constant, pas a pas, per dotar de contingut les normes jurídiques i per desplegar tot el seu potencial polític.

Han estat anys de construcció. I és absurd contraposar si ha estat nacional o social, perquè... Han estat trenta anys de construcció de Catalunya. Any rera any. Dia rera dia.

De l'excepcionalitat del moment inicial –quan gairebé estava tot per fer- hem passat a la normalitat de les institucions assentades.

I és precisament per això, perquè hem fet el llarg camí que va de la reivindicació a l'assentament sòlid de les nostres institucions, que avui, en una altra tarda d'un onze de setembre, podem homenatjar amb orgull i emoció els presidents de la Generalitat que han succeït el president Tarradellas. Perquè Pujol i Maragall han estat entre els protagonistes indiscutibles del període més llarg i pacífic d'autogovern de la nostra història contemporània.

Passats trenta anys d'aquell mític Onze de Setembre de 1977, doncs, celebrem un acte de normalitat nacional que aleshores ens hauria semblat impensable.

Vull subratllar –com ja s'ha fet aquesta tarda- el valor de la llarga durada d'aquest període, que hauria de servir per relativitzar el pes de les conjuntures, convidar-nos a practicar una mica més la modèstia i moderar una mica la pretensió transcendent dels nostres judicis sobre el present.

Perquè, més enllà de les vicissituds polítiques i de les valoracions històriques d'aquesta llarga etapa del nostre autogovern, el fet essencial és la continuïtat de les nostres institucions.

És la continuïtat institucional la que ens ha permès preservar la nostra identitat i la que en possibilita la seva renovació. És la continuïtat institucional la que ens permet governar els nostres interessos comuns en una perspectiva de llarg abast. És la continuïtat institucional la que ens estimula a pensar conjuntament en un projecte per al nostre futur col·lectiu. És la continuïtat institucional la que ens fa completar amb orgull allò que altres han iniciat i, alhora, encetar –amb idèntic orgull- camins que sabem que no completarem nosaltres.

No hi ha prova més irrefutable de la maduresa política i institucional d'un país que aquests fils diversos amb els que es trena la continuïtat.

Perquè la política –com la vida- està feta de continuïtats i de discontinuïtats. Les primeres ens proporcionen unes certes bàsiques per afrontar els resultats incerts que es deriven de les segones.

El futur de Catalunya no està escrit, serà el que els catalans i les catalanes vulguem i siguem capaços de fer. Ningú no ens farà anar, com a poble, per un camí que, col·lectivament no desitgem.

Afrontem aquest futur no escrit amb el bagatge de les lliçons de la història, dels nostres encerts i dels nostres errors. D'aquest bagatge en formen part els líders que han tingut la més alta responsabilitat de presidir democràticament la Generalitat de Catalunya els darrers trenta anys.

No ens pertoca a nosaltres –els seus contemporanis- establir el judici de la història. Temps al temps. Però sí que ens és permès expressar un judici, encara que sigui més apassionat i, per tant, condicionat per les vivències pròpies.

I el judici del present sobre els presidents Pujol i Maragall em porta a manifestar el màxim reconeixement per la seva trajectòria personal i política, per l'obra feta i per les actituds i valors que se'n desprenen.

Dues trajectòries diferents, divergents; sovint enfrontades. Però amb el denominador comú d'haver servit apassionadament el país i sobretot la seva gent –la nostra gent-, per damunt de qualsevol altra consideració política o ideològica.

D'aquesta disposició, d'aquest capteniment se'n diu patriotisme. Patriotisme entès com un amor al país, que exclou l'odi i el menyspreu als altres, i que impulsa a treballar pel bé públic en contra dels interessos establerts.

Orgullós de les pròpies arrels, sí, però respectuós de les dels altres i, sobretot, corresponsable dels fruits.

Pel seu exemple de patriotisme, Jordi Pujol i Pasqual Maragall són mereixedors de l'homenatge que avui els retem. I lògicament són mereixedors de reconeixement també per l'obra feta.

El president Jordi Pujol va rebre una Generalitat que, per l'exigència del conjunt de forces polítiques i de la mà del President Tarradellas, tot just acabava de renèixer, i que calia cuidar i fer créixer fins esdevenir adulta com a eina bàsica del nostre autogovern. Així ho va fer, tot donant sentit i ànima a la institució, ensenyant-nos que més enllà de les normes, les competències, l'organització o els pressupostos, la Generalitat de Catalunya vol ser l'expressió de l'esperit de tot un poble.

El president Pasqual Maragall, després de més de quinze anys de feina (molta i ben feta) des de la capital de Catalunya; després del gran servei a la ciutat i el país, i a llur projecció internacional, que van suposar els Jocs Olímpics de 1992... Després de tot això, va prendre el relleu del president Pujol, normalitzant i enfortint el nostre sistema d'autogovern amb la prova de l'alternança i impulsant el nou Estatut.

Tots dos propòsits han servit, al capdavall, per enfortir el nostre sistema democràtic i per millorar les eines que ens permeten decidir sobre els interessos col·lectius dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Així, els presidents Pujol i Maragall formen part de la memòria viva i de la consciència col·lectiva de Catalunya. Ens han deixat un llegat ric d'obres, d'actituds i de valors. I han sabut preservar el fil històric que ens relliga com a poble.

Per tot plegat, presidents, rebeu el nostre reconeixement. En vosaltres, el nostre poble s'hi reconeix. En l'un i l'altre, d'alguna manera, els catalans i les catalanes s'emmirallen; i jo trobo un referent i un mestratge.

Però m'han de permetre que vagi més enllà de la gratitud institucional i política, per entrar en el terreny dels sentiments i de les emocions.

Crec –presidents- que sou, per damunt de tot, mereixedors d'un profund agraïment. El que fa el Govern de la Generalitat concedint-vos la Medalla d'Or no és altra cosa que afegir-se a un sentiment popular: la gent us estima. A tots dos i molt!

I ens sentim orgullosos que aquest sentiment generós d'estimació predomini sobre qualsevol altra consideració i s'hagi estès entre la majoria de la societat catalana.

El poble de Catalunya us estima perquè heu sabut –cadascú a la seva manera representar– i expressar un sentiment profund de catalanitat i una voluntat col·lectiva de ser i d'esdevenir; perquè heu estat portadors d'una esperança de futur; perquè més enllà dels vostres encerts i dels vostres errors heu mantingut aquesta esperança i l'heu sabut transmetre i compartir amb el poble de Catalunya.

Una esperança sempre necessària i que ha de seguir alimentant la nostra màxima institució, i aquells a qui ens correspongui la responsabilitat de presidir-la, perquè els catalans i les catalanes percebin que el nostre país segueix tenint un horitzó cap al qual val la pena caminar.

Catalunya, els darrers trenta anys, ha anat sempre endavant. En tots els ordres, avui, estem millor que quan va començar la Transició. Ja ho he dit en començar: la tarda que un milió de catalans i catalanes clamàvem per la nostra llibertat individual i col·lectiva pels carrers de Barcelona i de tota Catalunya, pocs haurien cregut que avui celebraríem un acte de reconeixement i gratitud al cent vint-i-sisè i al cent vint-i-setè presidents de la nostra Generalitat.

Catalunya, ara, sabrà trobar, també, el camí del seu futur. Sobretot si els qui tenim la responsabilitat de dirigir-lo políticament sabem entendre que cal unió en els grans objectius nacionals del nostre país, tant en els reptes que el món global i el creixement de Catalunya ens imposen, com en el ple desplegament normatiu i legislatiu de totes les potencialitats del nou Estatut.

Presidents, el nostre poble avui, mitjançant aquestes medalles, us vol reiterar allò que vosaltres percebeu, dia a dia, arreu: que Catalunya creu i confia en els seus presidents, que cap a ells dirigeix les seves exigències del present i en ells diposita les seves esperances de futur.

I que cal saber donar resposta les exigències, tant com saber traçar aquesta esperança d'un futur millor per al nostre país.

Moltes gràcies, de nou, President Pujol, President Maragall.

Moltes gràcies, senyores i senyors.